

Filmi

- scenarij, tekst, strokovno sodelovanje pri filmu Kaj se skriva pod klobukom?

Fotografsko gradivo

	fotografije - muzealije	fotografije - dokumentarne	negativi	diapozitivi	st. plošče
pridobljeno	167	1355	1455		
obdelano	167	1355	1455		
objavljeno					
razstavljeno					

Pridobljeno video gradivo

- snemanja po naročilu MNZC (3x beta + VHS posnetki)
- film Kaj se skriva pod klobukom
- 50 let AD Kladivar - presneto iz dokumentacije TVS
- intervju Milan Podlunšek, krojač
- FAIMP 98, Ouagadougou

Delo na terenu

4. lesostrugar Počivavšek, Celje
9. 4. lesostrugar Počivavšek, Celje
9. 4. modistka Mara Premšak, Celje
11. 4. velika noč, cerkev sv. Duha (snemanje)
12. 4. velikonočne igre - Spodnja Rečica, (snemanje)
27. 5. Spodnja rečica, Šentjanž - igrače moje mladosti (snemanje)
11. 6. telovska procesija, cerkev sv. Jožefa (snemanje)
24. 6. kresovanje, cerkev sv. Jožefa (snemanje)
24. 6. Radeče, prevzem eksponatov za frizerski salon (Ribič Zlata)
26. 6. spodnja Rečica, postavljanje razstave
27. 6. Spodnja Rečica, postavljanje razstave
3. 7. - 9. 7. MPD Gaberje 98
11. 9. postavljanje razstave Škarje in platno na MOS
16. 10. intervju Katica Mihelak, Gaberje
18. 11. krojač Meško, Celje
28. 11. Radeče, ogled frizerskega salona, razgovor za prevzem eksponatov
7. 12. snemanje - frizerstvo Maslo Tatjana, Celje

Pedagoško delo**Mentorstvo:**

- strokovni vodja pri razstavi Igrače moje mladosti TD Rečica
- mentor skupine za raziskavo društvenega in družabnega življenja v Gaberjah (MPD Gaberje 98)
- ocenjevanje raziskovalnih nalog 5. 5.
- predstavitev raziskovalnih nalog 6. 5.
- sodelovanje v komisiji za ocenjevanje pustnih šem

Razstave**Avtorstvo razstav**

- Naslov: KAJ SE SKRIVA POD KLOBUKOM?
Avtor: TANJA ROŽENBERGAR ŠEGA (KREATIVNA SKUPINA ZA STALNO RAZSTAVO)
Razstava odprta: 18. 5. - 30. 7. Število in vrsta razstavljenih predmetov: modistovska delavnica; 136 predmetov
- naslov: GLAVNI TRG V CELJU
Gostovanje v KIC Križanke, Od 4. 6. do 20. 6.
- naslov: IGRAČE IN IGRE MOJE MLADOSTI
MNZC, 10. 9. - 25. 9.

- naslov: ŠKARJE IN PLATNO (predstavitev krojaške delavnice)
MOS, 11. 9. - 21. 9.
- naslov: ŠKARJE IN PLATNO
MNZC, 24. 9. - 25. 10

Sodelovanje pri pripravi razstav:

- gostovanje razstave Zdenka Sertič in Etnografski muzej v Zagrebu
- razstava Igrače moje mladosti, TD Rečica ob Savinji, 28. 6.

Strokovno izobraževanje**Strokovne ekskurzije**

ekskurzija London - Birmingham - Liverpool - York - London
Ogledi razstav

Bidermajer na Hrvaškem (Narodna Galerija)

Homo Sum (Mestni muzej)

Fotograf Kerbler, Miheličeva galerija, 27. 2.

Stalna postavitev mask, Ptujski muzej, 27. 2.

Foitova zbirka, Velenjski muzej, 20. 3.

Kavčnikova domačija, 20. 3.

Kmečki muzej Vinska gora, 20. 3.

Klobučarska delavnica, Škofjeloški muzej, 2. 4.

Saša Šantel - SEM, 30. 6.

V deželi mesečevih senc, SEM, 2. 9.

Prvi avto v Sloveniji, Tehnični muzej Bistra, 2. 9.

Pokušanstvo v Hrvatskoj, EMZ, 26. 10.

Mestni muzej grada Zagreba, 29. 10.

Staro selo, Kumrovac, 29. 10.

Muzej motociklov, Vransko, 11. 11.

Strokovni posveti:

28. 10. simpozij Pomen avdiovizualnih komunikacij v znanosti AVL ZRC SAZU; predstavitev filma Kaj se skriva pod klobukom
13. 12. - 19. 12. Ouagadougou, Burkina Faso, udeležba na FAIMP '98

Leon Gregorčič

POROČILO O ETNOLOŠKEM DELU V BELOKRANJSKEM MUZEJU V LETU 1998

V Belokranjskem muzeju od leta 1996 nimamo zaposlenega kustosa etnologa. Za etnološko delo v glavnem skrbi direktorica Andreja Brancelj Bednaršek, ki je diplomirana etnologinja in profesorica umetnostne zgodovine. Pomagamo ji tudi vsi drugi zaposleni. V letu 1998 je bila direktorica večkrat odsotna z dela. To se pozna na etnološkem delu v našem muzeju.

Na stalni razstavi Belokranjskega muzeja v Metliki je na ogled 1270 etnoloških predmetov, v krajevni muzejski zbirki v Semiču 253 in v spominski zbirki Otona Župančiča v Vinici 19. Slednje smo prenovili in jo odprli januarja 1998. Oblikoval jo je arhitekt Marjan Loboda.

Poleg stalnih smo pripravili tudi gostujočo etnološko razstavo. V Osrednji knjižnici v Celju smo gostovali z belokranjskimi pisanicami. Razstavo, ki si jo je ogledalo 1136 obiskovalcev, je pripravila Andreja Brancelj Bednaršek, v njeni odsotnosti pa sta jo postavila Ana Gomolj in Leon Gregorčič. Razstavljenih je bilo 436 predmetov (pisanice, pribor za izdelovanje, vezenine, ...). Odprtje je spremljala lokalna TV

postaja VTV, ki je o pisanicah objavila prispevek.

V zimskih mesecih prejšnjega leta smo prenovili depoje Belokranjskega muzeja. Tako je tudi etnološki, ki je zdaj v dveh prostorih, dobil novo podobo. Ob tem smo prenesli, očistili in postavili na nove police 922 etnoloških predmetov. Ob koncu akcije smo depoje Belokranjskega muzeja za en dan odprli javnosti.

Poleti je bila v Belokranjskem muzeju na enomesečni praksi študentka etnologije Anita Matkovič. Seznanila se je z različnim delom v muzeju. Najbolj se je posvetila urejanju predmetov čevljarke delavnice, ki smo jih pred tem pridobili od zasebnika. Tako je bilo evidentiranih in urejenih 587 predmetov, ki bi jih radi čimprej razstavili na stalni razstavi v Metliki. Večdar pa uresničitev te želje ni odvisna samo od nas.

Obisk v Belokranjskem muzeju se je v letu 1998 spet povečal. Tako je naš muzej obiskalo 23918 ljudi. Mnogi so se posebej zanimali za etnološke predmete.

Ida Gnilšak

DELO V ČEBELARSKEM MUZEJU V LETU 1998

Glavno delo v preteklem letu je bila izdelava scenarija za multimedijo, ki bo predstavila čebelo in čebelarjenje na Slovenskem. Pomembna je tudi priprava okvirnega scenarija in idejnega načrta (z vključitvijo arhitekta) za novo postavitev stalne zbirke. Za novo postavitev je bila predvidena razširitev »vsebine« muzeja s temami, ki do zdaj niso bile ali pa so bile premalo predstavljene (pomembni čebelarji, čebelarsko slovstvo, obrti, povezane s čebelarstvom), zato je bil poudarek na proučevanju tovrstnega gradiva.

Muzej je nadaljeval z utečeno prakso predstavljanja gradiva tudi izven svoje stalne postavitev. Potujoča razstava, ki jo sestavlja 114 panjskih končnic, barvna slika čebelnjaka s kranjiči in 8 večjih fotografij tipičnih slovenskih čebelnjakov, je gostovala doma (Pokrajinski muzej Kočevje, Liznjekova hiša v Kranjski Gori, kjer bo gostovala še v začetku 1999) in v tujini (na povabilo sveta za kulturo občine Bressanone/Brixen v Italiji).

K boljšemu poznavanju muzeja sodijo manjše priložnostne razstave, dopolnjene s kratkimi teksti (Iz zgodovine čebelarstva v Portorožu v času mednarodnega simpozija Apimondie) in predstavitve v medijih (Oddaja o panjskih končnicah v Čebelariskem muzeju na TV Slovenija I, predstavitev muzeja na Radiu Kranj).

Občasne razstave, ki jih prireja muzej, so dopolnilo stalni razstavi. V letu 1998 je bilo na občasnih razstavi predstavljeno oblikovanje v vosku oblikovalke Marjete Pikelj iz Ljubljane.

Ena od nalog muzeja je dopolnjevanje muzejskega fonda. Muzej je dobil sredstva za odkup 14 panjskih končnic. Med odkupljenimi so večinoma končnice z motivi, ki v zbirki doslej niso bili zastopani.

Ob 18. maju, mednarodnem dnevu muzejev, je Čebelariski muzej v Radovljici dvema skupinama (6. razred) domače osnovne šole omogočil srečanje s čebelarjem v čebelnjaku. Dobra ura razlage je vsaki skupini predstavila čebeljo družino in čebelarjeva opravila. Srečanja s čebelarjem in s čebelami zagotovo obogatijo vedenje o čebelarstvu, ga popestrijo in seveda odlično dopolnjujejo delo muzeja. Žal priložnosti niso izkoristili tudi odrasli, za katere je bil organiziran obisk čebelnjaka v popoldanskem času.

Razveseljivo je, da se je v preteklem letu število obiskovalcev povečalo. Vodniško delo (vodstva po muzeju, učne ure z delovnimi listi in

delavnice slikanja panjskih končnic za predšolske otroke in učence nižjih razredov) je večinoma opravljala absolventka zgodovine in sociologije Katja Praprotnik.

Tatjana Dolžan Eržen

POROČILO O DELU ETNOLOŠKEGA KUSTODIATA GORENJSKEGA MUZEJA V LETU 1998

Prav na kratko se lahko pobaham s tistim, kar smo v prejšnjem letu uspeli narediti. Vsa prizadevanja so bila usmerjena v zaključevanje že začete in v načrtovanje bližnje prihodnosti.

Poleg redne inventarizacije, ki je obsegla prek 200 novih števil, in fotografiranja vseh inventariziranih predmetov, smo tudi urejali diateko, dokumentirali fotografije na kartonih za fototeko in urejali arhiv pisnega gradiva v arhivske škatle. Tako smo čistili zalogo iz preteklih let.

Pomembno delo pri urejanju arhiva je opravljal inž. Lojze Zavrl, sicer slušatelj Univerze za III. življenjsko obdobje v Kranju, ki se je lotil štirih škatel gradiva, prinesenega v muzej okrog l. 1982 iz zapušeine zdravnika dr. Volbanka iz Kranjske Gore. Izkazalo se je, da kar tri škatle vsebujejo korespondenco Volbankovega prijatelja sodnika Bregarja izpred druge svetovne vojne, največ z različnih front prve svetovne vojne. Skušali smo najti potomce učiteljske družine Bregar (starša in trije sinovi), ki je v prvih dveh desetletjih bivala v Sp. Šiški, a brez uspeha. G. Zavrl je delal redno enkrat na teden po tri ure skozi vse leto - za dvojno lastno zadovoljstvo; ker tako pomaga pri delu, ki sicer še dolgo ne bi bilo opravljeno, ter iz veselja do tovrstnega dela. Takšne prostovoljne pomoči bi si pri svojem muzejskem delu želela še veliko.

Nadalje je bilo nekaj ur posvečenih svetovanju pri nastajanju različnih raziskovalnih nalog učencev osnovne šole, gimnazije ter študentov etnologije. Redno pa se dogaja, da končni izdelek prinesejo v muzej samo na ponovne in ponovne prošnje in tako žal ni mogoe oceniti uspešnosti tovrstnega svetovanja. Nekaj malega je bilo tudi sodelovanja z delavci drugih muzejev (SEM, Loški muzej v Škofji Loki, Krajinski park Trebče), premalo, kajti takšni stiki so vedno dobro poživilo in velika vzpodbuda. Redno vsak teden smo se dobivali tudi člani študijskega krožka Odkrijmo našo deželo v okviru Univerze za III. življenjsko obdobje. Za člane krožka sem pripravila vee predavanj z diapozitivi - Planšarsko stavbarstvo in življenje na Gorenjskem. Keramično posodje v etnološki zbirki Gorenjskega muzeja, Notranja oprema gorenjskih hiš itd.

V jeseni, ko obiramo sadove, je dozorelo tudi uredniško delo pri Jezerski kroniki Andreja Karničarja, ki je izšla kot osma knjiga zbirke Gorenjski kraji in ljudje v močno prenovljeni podobi. Kot sedma knjiga je izšlo Kmečko stavbarstvo kolegov Anke Novak in Ceneta Avgušтина v velikosti A4, kot zbirka fotografij s krajšim spremnim besedilom. Jezerska kronika uvaja novo obliko monografij, kjer obsežnejše besedilo spremljajo fotografije, format smo zmanjšali na 18 X 25 cm in dodali barvno naslovnico in trde platnice. Takšno zasnovi predvidevamo tudi za vse naslednje knjige v tej zbirki.

Jezerska kronika prinaša razmeroma avtorski zapis ustnih izročil o zgodovini Jezerskega na meji med Koroško in Kranjsko. Andrej Karničar, roj. 1923 na Jezerskem, dolgoletni oskrbnik Češke koč, jih